

Dosarul nr. 3ra-986/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Râșcani (jud: I. Rabei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

Î N C H E I E R E

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Țarălungă împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 3 octombrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2018 Mihail Țarălungă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în perioada 18 iunie 1987 - 8 decembrie 2010, a efectuat serviciul în organele afacerilor interne.

A menționat că prin ordinul nr. 117 ef din 8 decembrie 2010 al Departamentului Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, a fost concediat în baza art. 21 alin. (2) din Legea cu privire la poliție, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI.

Astfel, a relatat că vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei calendaristice constituie 25 ani, 7 luni și 18 zile, luând în considerare serviciul militar în perioada 13 noiembrie 1981 - 17 decembrie 1983.

Reieșind din vechimea de muncă menționată, începând cu 8 decembrie 2010, i-a fost stabilită pensie în baza Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, în mărimea de 69% din suma soldei.

A explicat că la calcularea vechimii în muncă, în cazul său, nu a fost luat în considerație faptul că în perioada 9 august 2002 - 5 mai 2006, adică în termen de 44 luni și 26 de zile (3 ani, 8 luni și 26 de zile) a ocupat funcția de șef al izolatorului de detenție provizorie al CPR Râșcani.

A invocat că în corespundere cu pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii de muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, în calculul vechimii în muncă pentru serviciu în izolatoarele de urmărire penală se aplică înlesnire - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, iar conform prevederilor art. 18 lit. c) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, în vechimea de muncă timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite se include în condițiile avantajoase.

Reclamantul a susținut că la calcularea vechimii în muncă pentru acordarea pensiei, în mod nejustificat nu au fost incluse în vechimea de muncă 3 ani, 8 luni și 26 de zile. Respectiv, mărimea pensiei, ținând cont de adaosul de 3%, prevăzut de art. 14 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, ar fi trebuit să fie majorată la maximum de 75% din suma soldei.

A arătat că la 16 mai 2018, s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Râșcani cu cerere privind corectarea greșelii omise și recalcularea pensiei în condițiile art. 61 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, însă prin decizia din 13 iunie 2018 a șefului adjunct al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani, i-a fost refuzat în recalcularea pensiei.

Reclamantul a considerat refuzul dat ilegal și neîntemeiat, menționând că decizia are un caracter abstract, neargumentat și formal.

Nefiind de acord cu decizia din 13 iunie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani privind refuzul în recalcularea pensiei, în data de 11 iulie 2018, a contestat-o în baza art. 14 al Legii contenciosului administrativ, la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin scrisoarea cu nr. Ț-1482/18 din 20 iulie 2018, cererea prealabilă a fost respinsă de către Casa Națională de Asigurări Sociale pe aceleași temeuri ale Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani.

A opinat că deciziile pârâților privind refuzul de a include în vechimea în muncă 3 ani 8 luni și 26 zile în baza prevederilor pct. 8 în lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 79 din 21 februarie 1994, cât și recalcularea pensiei în baza acestor temeuri, sunt ilegale și supuse anulării.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea deciziei din 13 iunie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și deciziei din 20 iulie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale privind respingerea includerii în vechimea de muncă în condiții avantajoase de 3 ani, 8 luni și 26 de zile, recalcularea pensiei și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani de a include în vechimea de muncă perioada menționată cu efectuarea recalculării pensiei în baza art. 54 și art. 61 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993.

Prin hotărârea din 3 octombrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral. A fost anulată decizia nr. X-02/910 din 13 iunie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și răspunsul nr. Ț-1482/18 din 29 iulie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale,

cu obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani de a recalcula și include în vechimea de muncă a lui Mihail Țarălună, perioada de trei ani, opt luni și douăzeci și șase de zile.

La 18 octombrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 3 octombrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Râșcani.

Prin decizia din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 3 octombrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la admiterea cererii de chemare în judecată, întrucât în speță, sunt întrunite condițiile necesare pentru a-i calcula lui Țarălună Mihail două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada în care acesta a activat în cadrul organelor Ministerului Afacerilor Interne.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 24 iunie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

A relatat că actul administrativ contestat este legal, iar instanțele de judecată au ignorat faptul că perioada de activitate a intimatului în Cadrul Comisariatului de Poliție Râșcani, nu-i oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca nefondată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din

aceeași normă legală, Completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 19 martie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 14 iunie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.77).

Astfel, recursul depus la 24 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în

verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru